

Větrné turbíny jsou klíčem k dostupným cenám elektřiny. Je nutné odstranit bariéry rozvoje.

12.6.2024 - | Hnutí DUHA

Společný tiskový komentář ekologických organizací

Větrné turbíny jsou klíčem k dostupným cenám elektřiny. Je nutné odstranit bariéry rozvoje.

Reakce na studii Fakt o klimatu „Cesty k levné a čisté elektřině v roce 2050“

středa 12. června 2024

Dnes vydaná studie [1] organizace Fakta o klimatu, která zkoumala varianty úplné dekarbonizace české elektroenergetiky do roku 2050, ukazuje, že pro snižování ceny elektřiny má jednoznačně největší potenciál masivní rozvoj větrných elektráren. V případě výstavby 15 GW větrných elektráren by cena elektřiny na českém trhu poklesla o 23 Eur za MWh, oproti tomu kdyby se větrná energetika téměř nerozvíjela. Ekologické organizace proto vyzývají vládu, aby co nejrychleji odstranila bariéry jejich rozvoje, například prosadila zkrácení zdlouhavých povolovacích procesů a vymezila akcelerační zóny pro jejich výstavbu.

Na druhém místě v efektu na snižování ceny elektřiny jsou úspory energie, následuje rozvoj fotovoltaiky a posílení přeshraničního propojení Česka na sousední země. Výstavba nových jaderných bloků může podle modelu elektřinu zlevnit (až o 10 €/MWh) i zdražit (až o 13 €/MWh) v závislosti na ceně výstavby. Například u aktuálně rozestavěné britské elektrárny Hinkley Point C (letošní cenový odhad 31 až 34 miliard liber v cenách roku 2015 za dva bloky) se měrná cena za jeden kilowatt dostala nad horní hranici intervalu, se kterým model pracuje. [2] V případě Hinkley Point C by šlo o 15 800 až 16 900 €/kW v dnešních cenách. Pozitivní příklad, který by se blížil dolní hranici intervalu (6 300 €/kW) a který by podle modelu mohl elektřinu zlevnit, není v Evropě v tomto století dostupný.

Při vyhodnocení ekonomických rizik vychází ve studii varianta bez nových jaderných reaktorů jako méně riziková, než vládou preferovaná výstavba čtyř nových reaktorů. Není ani jasné, zda by stav českého státního rozpočtu dokázal zajistit finanční podporu pro tolik reaktorů. Bez ní by ale cena elektřiny z nových reaktorů "vystřelila" na několikanásobek.

Karel Polanecký, energetický expert Hnutí DUHA, říká:

„Studie Fakt o klimatu přináší čistě odborný pohled na možnosti dekarbonizace české energetiky do roku 2050 a v tom je velice přínosná. Ukazuje, že jednoznačně nejdůležitější technologií je větrná energetika, která, pokud její možnosti opravdu využijeme, bude mít největší zásluhu na zajištění dostupných cen energií. Na druhé straně výstavba nových jaderných reaktorů může elektřinu zlevnit, ale také docela podstatně zdražit. Vše záleží na tom, jak moc se prodraží výstavba. Odborně podložené politické rozhodnutí vlády by tedy mělo logicky cílit prioritně na odstranění bariér a akceleraci výstavby větrných turbín.“

Edvard Sequens, energetický konzultant v Calla - Sdružení pro záchranu prostředí doplnil:

„Olkiluoto, Flamanville, Hinkley Point, Vogtle, Summer - jen několik příkladů nově stavěných reaktorů v Evropě a USA, které ukazují, že varianta modelu, která by mohla mít příznivé dopady do ceny elektřiny, patří do utopických představ. Nehledě na fakt, že Dukovany mají být prvním místem na světě, kde si EDF či KHNP chtějí vyzkoušet stavbu zcela nových reaktorů.“

Štěpán Vizi, expert na klimatickou politiku Centra pro dopravu a energetiku, říká:

“Ze studie jasně vyplývá, že pokud je naším cílem levná a dostupná elektřina, musí se Česko v první řadě soustředit na investice do větrné energetiky a úspor energie. Zároveň se ukazuje, že nové jaderné reaktory nejsou pro fungování české energetiky vůbec nutností a naopak představují značné riziko prodražení. Vláda by tyto skutečnosti měla brát vážně i při rozhodování o podobě nové Státní energetické koncepce a budoucnosti české energetiky.”

Jaroslav Bican, vedoucí energetické kampaně Greenpeace ČR, říká:

„Modelování, na kterém se zakládá nová studie Fakt o klimatu, je cenné v tom, že nebylo politicky zadáno. Nepředcházely mu žádné politické vstupy, které by do velké míry předem určovaly jeho výstupy. Studie, která na tomto základě vznikla, je tak dobrým vstupem pro probíhající aktualizaci Státní energetické koncepce a Národního energeticko-klimatického plánu, která v těchto týdnech vrcholí. Skutečnost vyplývající z této studie, že výstavba větrných elektráren by mohla významným způsobem zlevnit elektřinu na českém trhu, je pak důležitá i v souvislosti s procesem vymezení akceleračních zón, které mají urychlit povolování obnovitelných zdrojů v Česku.“

Kontakty:

Karel Polanecký, energetický expert Hnutí DUHA, tel.: 775 778 202, e-mail:

karel.polanecky@hnutiduha.cz

Štěpán Vizi, expert na klimatickou politiku Centra pro dopravu a energetiku, tel.: 770 164 203, e-mail: stepan.vizi@cde-org.cz

Jaroslav Bican, vedoucí energetické kampaně Greenpeace ČR, tel.: 773 721 237, e-mail:

jaroslav.bican@greenpeace.org

Edvard Sequens, energetický konzultant v Calla - Sdružení pro záchranu prostředí, tel.: 602 282 399, e-mail: edvard.sequens@calla.cz **Eva Pernicová**, tisková mluvčí Hnutí DUHA, tel.: 734 770 020, e-mail: eva.pernicova@hnutiduha.cz

Zdroje:

[1] Fakta o klimatu: Cesty k čisté a levné elektřině v roce 2050

<https://faktaoklimatu.cz/studie/2024-cesty-k-ciste-a-levne-elektrine-2050>

[2] Hinkley Point C Update, EDF, 23. 1. 2024,

<https://www.edf.fr/en/the-edf-group/dedicated-sections/journalists/all-press-releases/hinkley-point-c-update-1>

<https://hnutiduha.cz/aktualne/vetrne-turbiny-jsou-klicem-k-dostupnym-cenam-elektriny-je-nutne-odstranit-bariery-rozvoje>